

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/45/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3713200714
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3713200714.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Stanislavy Markovej a členiek JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. P., narodená XX.XX.XXXX, bytom ako matka, A. P., narodená XX.XX.XXXX, bytom ako matka, obe deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, pracovisko Púchov (A. P. do dosiahnutia plnoletosti /XX.XX.XXXX/), deti rodičov U. P., narodenéj XX.XX.XXXX, bytom N., K. XXXX/X a S. P., narodeného XX.XX.XXXX, bytom H. XX, o zvýšenie výživného, na odvolanie otca detí proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 19. marca 2014, č. k. 11P/6/2013 -78, jednohlasne, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje .

odôvodnenie:

Okresný súd zmenil rozsah vyživovacej povinnosti otca detí, skôr určenú rozsudkom tamojšieho súdu zo dňa 05.09.2011, č. k. 8C/112/2011-27, a to tak, že výživné na A. P. zvýšil z doterajších 100 eur na 130 eur mesačne, s účinnosťou od 01.02.2013, ktoré mu uložil platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, do rúk oprávnenej. Zameškané výživné za obdobie od 01.02.2013 do 31.03.2014 vo výške 420 eur povolil otcovi zaplatiť v splátkach po 35 eur mesačne, spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom po právoplatnosti rozsudku, pod stratou výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky. Zvýšil rozsah vyživovacej povinnosti otca k maloletej A., z doterajších 80 eur mesačne na 100 eur mesačne, s účinnosťou od 01.02.2013, ktoré mu uložil platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky maloletej. Zameškané výživné za obdobie od 01.02.2013 do 31.03.2014 vo výške 280 eur, povolil otcovi zaplatiť v splátkach po 25 eur mesačne, spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom po právoplatnosti rozsudku, pod stratou výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky. Vo zvyšku návrh matky a navrhovateľky A. P. zamietol. Konštatoval, že predošlá úprava rozsahu vyživovacej povinnosti otca k deťom bola uskutočnená v konaní o rozvod manželstva rodičov detí. Na základe dohody rodičov boli deti zverené na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky a ich otec sa zaviazal prispievať na ich výživu na A. vo výške 100 eur, na A. vo výške 80 eur. Rozsudok zo dňa 05.09.2011, č. k. 8C/112/201-27 nadobudol právoplatnosť 13.09.2011. V čase takejto úpravy výživného mal otec zárobok 811 eur, ich matka 400 eur mesačne. Zo zistených aktuálnych pomerov rodičov detí a pomerov detí a ich porovnaním v dobe predchádzajúcej úpravy výživného, okresný súd vyvodil záver, že došlo k zmene pomerov na strane detí. U staršej A. v tom, že ochorela a matka mala v súvislosti s tým zvýšené náklady na zabezpečenie podporných prostriedkov a liekov. Nastúpila na strednú školu, s čím súvisia náklady na kúpu pracovnej obuvi, pracovného odevu a pracovných pomôcok. Dieťa začalo chodiť do hasičského krúžku, s čím súvisia ďalšie zvýšené náklady. V škole si sporia na stužkovú. Dieťaťu sa zhoršil zrak, preto jej matka musela kúpiť nové okuliare a šošovky. Uvedené náklady kvantifikovala matka dieťaťa nasledovne: na lieky 15-20 eur mesačne, tabletky na imunitu - 17-18 eur, knihy do školy 35-40 eur, cestovné autobusom do školy, na prax, stužková - 50 eur, cestovné na hasičský krúžok -

jedna cesta 60 centov (1-2 týždenne). V priebehu konania A. dosiahla plnoletosť, preto už konala pred súdom sama. Stotožnila sa a pripojila sa k návrhu matky na zvýšenie výživného, ako aj k dôvodom žiadaného zvýšenia. Zmena pomerov, podľa jej názoru, nastala 01.02.2013, keď je zistili zhoršenie zraku a v dôsledku bakteriálnej infekcie začala byť každý mesiac chorá. Zvýšenie výdavkov na maloletú A. tiež súvisí s jej zdravotným stavom, keď v dôsledku zvýšenej hladiny cholesterolu, potrebuje podporné lieky, vitamíny, má upravené stravovanie. Podľa vyjadrenia matky detí, zvýšené výdavky na deti súvisia aj s ich vekom, detí sú staršie a vyspelejšie. Otec detí nesúhlasil so zvýšením výživného. Spochybnil tvrdenia matky detí o nákladoch na okuliare a hasičský krúžok. Otcovi dieťaťa pribudla vyživovacia povinnosť k maloletej O., narodenej XX.XX.XXXX. Jeho manželka je na materskej dovolenke, ku ktorej má tiež vyživovaciu povinnosť. Jeho zárobok predstavuje 904,09 eur. Svoj negatívny postoj k zvýšeniu vyživovacej povinnosti odôvodnil aj tým, že jeho manželka má vo svojej starostlivosti dve deti z predošlého manželstva a ich otec podal návrh na zníženie výživného z 220 na 110 eur mesačne, a to kvôli chorobe. Ak súd jeho návrhu vyhovie, zníži sa im potom príjem. Zárobok matky predstavuje 387,62 eur, jej partnera 197 eur (správne okolo 600 eur). Náklady na bývanie majú v výške 310 eur mesačne.

Na základe uvedených skutkových zistení, okresný súd považoval návrh matky detí na zvýšenie výživného za čiastočne opodstatnený, keď na A. žiadala 150 eur - okresný súd priznal 130 eur, čo je viac o 30 eur a na maloletú A., na ktorú žiadala matka 130 eur, zvýšil výživné na 100 eur, teda viac o 20 eur mesačne. O splátkach na ročné výživné okresný súd rozhodol podľa § 160 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku otec podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Navrhol zmeniť rozsudok okresného súdu, resp. jeho vyživovaciu povinnosť k deťom znížiť. Vytýkal okresnému súdu, že nevzal do úvahy jeho výdavky spojené s narodením dcéry - plienky 50 eur, Sunar 50 eur, oblečenie 30 eur, výživy, mastičky, strava. Na súde bolo povedané, že partner matky detí zarobí 600 eur mesačne, v rozsudku je však suma 197 eur. S deťmi sa nestretáva, lebo ho nechcú, čo je „robotu“ ich matky. Spochybnil tvrdenie matky o nákladoch na antibiotiká pre A., pretože ich užívanie každý mesiac spôsobí, že už nezaberú. Aj jeho deti chodia na kardiológiu a nefrológiu, všetci traja bývajú chorí. Poukázal na to, že deťom boli vyplatené peniaze zo stavebného sporenia - A. asi 3.320 eur, A. asi 2.490 eur. Jeho príjem nie je 900 eur, ale na účet mu poukazujú 858 eur. Ďalším dôvodom, pre ktorý sa odvoláva je to, že na deti jeho manželky v apríli 2014 znížili výživné z 220 eur na 170 eur. Jej bývalý manžel si vzal do pestúnskej starostlivosti dvojčičky. Dostáva od štátu peniaze a ešte mu znížili aj výživné. Uviedol ďalej, že on vyžienil dve malé deti a narodilo sa im aj spoločné dieťa. Oni za dva týždne „prišli rozhodnutím súdov o 160 eur“. Poukázal na to, že po skončení pojednávania zostala matka detí v pojednávacej miestnosti po vynesení rozsudku minimálne 5 minút a potom spolu odišli so sociálnou pracovníčkou „nevedno kam, možno na kávu. Ak toto nie je zaujatosť, tak je to niečo iné“. K svojim pomerom uviedol, že jeho bežná výplata okrem 13. a 14. platu je 750 eur. Z toho 180 eur výživné, 29 eur životná poisťka, 40 eur benzín, 28 eur mobil, 5 eur vedenie účtu. Necháva si 150 eur, z čoho si hradí cestovné, kupuje cigarety, oblieka sa. Z ostatných peňazí sa platí 40 eur škôlka, 22 eur obedy v škole, 30 eur mobil, 40 eur satelit a internet, 50 eur sunar, 50 eur plienky, 30 eur oblečenie, 30 eur výživy. Vzhľadom na tieto výdavky nie je v jeho možnostiach platiť výživné ani 180 eur, lebo pri bežnej výplate mu nezostáva ani na stravu. Bez finančnej pomoci svokrovcov a jeho rodičov by ani nevyžili. Nemalo by sa stávať, že mu zvýšia výživné o peniaze, ktoré nemá. Je to chyba sociálnej pracovníčky, ktorá mal prísť k nim a zistiť, či má z čoho platiť vyššie výživné. Je to „chyba aj sudcu“, ktorého zaujímal vždy len príjem, nie výdavky. Sudca neuznáva jeho manželstvo a fakt, že sa stará o 3 deti, na dve platí a manželku, ktorá je na materskej dovolenke. E. ide na prvé sväté prijímanie, W. ide v septembri do prvej triedy. Vzhľadom na svoju finančnú situáciu žiadal výživné znížiť.

Otec detí v doplnení odvolania uviedol, že v termíne 06.10.2014 sa im má narodiť ďalšie dieťa, o čom v čase rozhodnutia súdu a písania odvolania nevedel. Žiadal, aby krajský súd vzal do úvahy pri svojom rozhodovaní aj túto skutočnosť.

Kolízny opatrovník vo svojom písomnom stanovisku k odvolaniu otca navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť. Uviedol, že od predošlej úpravy výživného sa zmenili pomery na strane detí. V čase skoršieho rozhodnutia - 05.09.2011, matka detí nevedela vyčísliť výšku nákladov na výživu A., ktorá v septembri

2011 nastúpila do 1. ročníka Strednej odbornej školy obchodu a služieb v N., odbor kozmetik. Matka ročne prispieva na stužkovú slávnosť, kúpila pracovný odev a obuv, prispieva na učebné pomôcky. Praktické vyučovanie sa realizuje v Považskej Bystrici, cestovné hradí matka. A. s povinne zúčastňuje na rôznych výstavách a kozmetických salónoch organizovaných školou, na ktoré platí poplatky matka. Je členkou dobrovoľného hasičského krúžku, na tréningy dochádza mimo Púchova. Okrem cestovných nákladov, matka zabezpečuje športový odev a obuv. Býva často chorá, užíva vitamínové preparáty a antibiotiká, používa kontaktné šošovky. Maloletá A. v čase rozvodového konania navštevovala 3. ročník základnej školy. V septembri XXXX nastúpila na druhý stupeň základnej školy. Matka uhradza náklady na obedy a na mliečne desiate v školskej jedálni. Dieťa má zdravotné problémy, užíva vitamínové preparáty na zníženie cholesterolu, ktoré v plnej výške hradí matka. Pri zvyšovaní vyživovacej povinnosti je potrebné prihliadnuť na zvýšené výdavky, ktoré vznikajú matke so zabezpečením potrieb detí.

Oprávnená A. P. vo svojom písomnom stanovisku k odvolaniu svojho otca proti rozsudku okresného súdu navrhla rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že ona otcovi vždy na sviatok alebo Vianoce napíše sms-ku, zatiaľ čo on si na jej narodeniny ani nespomenie. Je jej ľúto, že má viac rád deti svojej manželky ako ich. Pokiaľ ide o náklady na jej potreby v súvislosti s jej chorobou sú náklady na lieky 20 eur mesačne. Na doporučenie lekárky užíva IMUNOGLUKAN. Dvojmesačné balenie stojí 17 eur. Od roku 2012 sa jej zhoršil zrak, matka jej musela kúpiť okuliare. Začala nosiť kontaktné šošovky. Polročné balenie stojí 80 eur, na to potrebuje roztok, ktorý stojí 20 eur polročne. Náklady na školu má 20 eur pracovný odev, 50 eur kozmetická manikúra, učebnice 35 - 40 eur ročne. Cestovné na prax do Považskej Bystrice je 10 eur mesačne, obedy 10 eur mesačne, rôzne kurzy 20 - 30 eur mesačne. Náklady na hasičský krúžok sú 8 eur mesačne. Pravidelne mesačne platí paušál 15 eur, ročný príspevok na stužkovú 50 eur, tento rok 100 eur, lebo v novembri budú mať stužkovú slávnosť. S tým budú súvisieť aj náklady na šaty, obuv a pod. Začiatkom školského roka si musí kúpiť učebnice k príprave na maturitu. Poistku, ktorú uvádza vo svojom odvolaní otec je tzv. „venovná“ a môže ju vybrať v čase sobáša alebo dovŕšenia 25. roku. Bude to suma 1.600 eur.

Matka maloletej A. P. v písomnom stanovisku k odvolaniu uviedla, že s rozsudkom okresného súdu sa plne stotožňuje. V konaní preukázala náklady na deti, pokladničné doklady z lekární, chorobopisy dcér. Nie je zrejmé, na čo má otec detí hypotéku, na každom pojednávaní tvrdil niečo iné. Otec detí má na svoje potreby 150 eur mesačne. Jeho plat sa mu zvýšil zo sumy 811 eur na 904 eur mesačne. Pri jeho plate je suma zvýšenia 50 eur mesačne zanedbateľná. S deťmi sa nestýka a od času, keď sa mu narodila dcéra z 2. manželstva, stratil o ne záujem úplne. Peniaze z poistiek dcér, na ktoré otec detí poukázal, nemá k dispozícii, pretože u staršej A. ide o tzv. „venovné“ a mladšia má stavebné sporenie, na ktoré stále sporí a platí z doterajších 19 eur sumu 35 eur mesačne. Nie je pravdou, že zostáva po pojednávaní v pojednávacej miestnosti, ostala iba raz, keď potrebovala A. ospravedlnenie do školy, keďže ako účastníčka sa zúčastnila pojednávania. Od 01.02.2013 za zmenil zdravotný stav A., začala nosiť okuliare, zvýšil sa jej cholesterol, na ktorý užíva vitamínový preparát. Začala chodiť na kardiológiu do Považskej Bystrice 2-3 krát ročne. V čase predchádzajúcej úpravy výživného A. nastúpila do 1. ročníka strednej školy. Vtedy ešte presne nevedela, aké budú náklady na školu. Poukázala ďalej na náklady v súvislosti so zdravotným stavom maloletej a nákladmi na stužkovú slávnosť. Jej mesačný plat je 380 eur, za byt platí 300 eur, elektrina 50 eur, internet 20 eur, telefóny A. XX, A. 10 eur. Žije s partnerom, bez ktorého by nezvládala po finančnej stránke výchovu dcér. Jeho príjem dokladovala na súde.

Krajský súd preskúmal vec podľa ust. § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p., v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. O odvolaní otca dieťaťa rozhodol bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 214 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého pojednávanie nebolo potrebné nariaďovať.

Ustanovenie § 163 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu zmeniť doterajšiu úpravu rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, a to vtedy, ak nastane zmena pomerov.

Zmenu pomerov podľa hmotnoprávnej úpravy v ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine definuje súdna prax ako výraznú zmenu tých právne významných skutočností na oboch stranách právneho vzťahu medzi

rodičmi a deťmi a ich zákonného nároku na výživné, ktoré boli podkladom pri skoršej úprave rozsahu výživného.

Za kvalifikovanú zmenu pomerov treba považovať najmä zmeny v nákladoch na komplexnú výživu detí, ktoré majú byť predmetom starostlivého posudzovania súdu, pretože deti sú ekonomicky najslabšími jedincami, nie sú schopné samy sa živiť a je neprípustné, aby boli vystavené ekonomickej biede.

Za zmenu pomerov na strane detí treba považovať zvýšené výdavky na ich základné potreby (bývanie, strava, odievanie), ale v závislosti od ich veku aj náklady na ich sociálne a kultúrne potreby - vzdelávanie, rôzne aktivity, kultúrne podujatia, knihy, časopisy, moderné komunikačné prostriedky - internet, mobil. Predmetom posudzovania sú aj prípadné náklady v súvislosti so zdravotným stavom detí.

Posudzovanie zmeny pomerov je závislé aj od časového faktora, pretože je objektívnou skutočnosťou, že s vekom detí rastú aj náklady na ich komplexné potreby. Uspokojovanie komplexných potrieb dieťaťa majú povinnosť finančne zabezpečiť ich rodičia, a to podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov (§ 62 ods. 2 Zákona o rodine). Platí ďalej, že pri posudzovaní rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará (§ 62 ods. 4 Zákona o rodine). Vychádza sa ďalej zo zásady, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Pri posudzovaní zmeny pomerov na strane rodičov detí, súd berie do úvahy, či došlo k zmene príjmov a majetkových pomerov rodičov, či im vznikla alebo zanikla ďalšia vyživovacia povinnosť a podobne, vždy podľa okolností konkrétnej veci.

Preskúmaním veci krajský súd zistil, že rozsudok okresného súdu, po doplnení dokazovania o kvantifikáciu nákladov na životné potreby detí a zohľadnení pomerov ich otca, je správny a zvýšené výživné na A. o 30 eur mesačne a na A. o 20 eur mesačne od 01.02.2013, je vzhľadom na kvalitatívne a kvantitatívne zmeny v nákladoch na ich potreby - náklady na školu a mimoškolské aktivity A., jej zdravotné problémy, u maloletej A. vzrast nákladov v súvislosti s jej dynamickým vývojom v jej veku, zdravotné problémy, je správny.

Je preukázané, že zárobok otca vzrástol o takmer 100 eur mesačne, z doterajších 811 eur na 904,09 eur. Okresný súd správne vychádzal z priemerného zárobku, pretože významný je aj 13. a 14. plat otca dieťaťa a deti majú právo participovať na všetkých jeho príjmoch.

Je nepochybné, že náklady na potreby dieťaťa, ktoré má otec z terajšieho manželstva sú vysoké, sám ich vyčísľil na najmenej 130 eur mesačne.

Na druhej strane však spochybňuje náklady na dospelú dcéru a odmieta prispievať na jej výživu zvýšené výživné 130 eur mesačne. Na mladšiu dcéru má platiť 100 eur, pritom je vo veku, keď je dynamický jej fyzický vývoj, s čím súvisia aj zvýšené výdavky.

Podľa názoru odvolacieho súdu, za situácie, keď boli preukázané zvýšené náklady na potreby oboch detí, tak ako je uvedené vyššie, aj keď otcovi detí pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, pri jeho príjme je v jeho schopnostiach a možnostiach platiť na obe deti zvýšené výživné.

Pre úplnosť krajský súd dodáva, že otec detí môže finančne zabezpečovať potreby detí svojej manželky, ktoré má z predošlého manželstva, nemôže to však ísť na úkor detí, ktorých je otcom a ku ktorým má zákonom stanovenú vyživovaciu povinnosť, a to v rozsahu svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

K doplneniu odvolania otca, v ktorom oznamuje, že v októbri 2014 sa im má narodiť ďalšie dieťa, je potrebné uviesť, že súd rozhoduje podľa stavu vecí v čase vyhlásenia rozhodnutia (§ 154 ods. 1 O.s.p.), preto na otcom uvedené tvrdenie, že sa im má v októbri 2014 narodiť ďalšie dieťa, nebolo možné prihliadnuť.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné .